

FIZETÉSI ÁRA:

Helyben Vidéken

Fente . . 480 600 L.

Hétre . . 240 300 L.

Havonta 40 50 L.

Külföldre a helybeli

áraknál kétszerese

Helyes számú külföldi

postára, 1 szokol 2

szokol, Egyes szám

a Bukarestben és

helybeli pályas

varon 2 L. 50 b.

NAGYVÁRADAI
NAPLÓSZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL:
Str. Rimanóczy-u. 4.Telefon: 21 (Inter-
urban), éjjel 16-52.Sürgőnycim: NAPLÓ
© ORADEA-MARE ©Hirdetéseket a ki-
adóhivatalon kívül
eredeti díjszabás
szerint felvesz min-
den nagyobb bel- és
külf. hirdetés iroda

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP ♦ FELELŐS SZERKESZTŐ: FEHÉR DEZSŐ

Magyar nők küldöttsége a királyné előtt.

Tudvalevő, hogy mikor a tanév elején egymásután jelennek meg azok a közoktatásiügyi miniszeri rendeletek, amelyek részben a magyar tananyelvű felekezeti iskolát bontják, másrészt a román tanítási nyelvet alkalmazzák az állami iskolák magyar tagozatos osztályaiban, tekintet nélkül arra, hogy pedagógiai szempontból is legyőzhetetlen nehézségekbe ütközik, hogy a románul még tökéletesen nem tudó diákok tanulmányaikat eredményesen végezhessék, az egyházak vezéréi és az iskolafenntartó testületek küldöttség leg kérték a kormányt és Anghelescu minisztert, hogy rendeletét enyhítse és tegye lehetővé, hogy legalább még ez évben anyanyelvén folytathassák tanulmányaikat a magyar iskolánövedékek.

De megmozdultak a gyermekek jövőjéért aggódó magyar anyák. Elismerés illeti a hatóságokat és prefektusokat, ezek sorában Hodor Viktort, Nagyvárad és Biharmegye prefektusát is, hogy megengedték, hogy az erdélyi magyar nők Ő Felsége a királyné elé terjesszék memorandumokra, melyben a magyar anyanyelv védelmét kérik, aláírásokat gyűjtsenek. Ferdinánd király legutóbbi temesvári és aradi időzése alkalmával, Maria királyné pedig nyári erdélyi ujan annyisor hangoztatták, hogy a kisebbségek minden méltányo és igazságos törekvését támogatva, az az óhajuk, hogy Romániában az ország egyenjogú, boldog és meglegedett polgárainak érezzék magukat, hogy a legmagasabb nyilatkozatok után bizalommal és reménykedve hátraálltak az erdélyi magyar anyák, hogy gyermekeik anyanyelvükön folytatható iskoláztatásának védelméért Maria királynőhöz fordulnak.

Az emlékirat, melyben panaszait és óhajait sorolják fel, már elkészült. Nagyváradon ezerötven magyar asszony írta azt alá a Kereskedelmi Csarnokban kitett ven, egész Erdélyben pedig ötvenezer magyar nő, többnyire az értelmiség köréből, írta alá a memorandumot.

Megtörténtek a lépések is, hogy Őfelsége kegyesen elfogadja a memorandumot áradó küldöttségét. Maria királyné teljes készségét fejezte ki, hogy az erdélyi magyar anyák küldöttségéé a hó 23-án, pénteken Szimjaban, a Peter-kastélyban fogadja és panaszait, sérelmeiket a lehetőség szerint orvosolni fogja, illetőleg a közoktatásügyi miniszterhez küldi az óhajával, hogy a hű magyar alattvalóinak azon kérését, hogy gyermekeik anyanyelvű ön folytathassák iskoláikat, vegye újabb megfontolás alá.

Az erdélyi magyar nők küldöttsége ma indult a Szimjabba Románia felséges királynéjához azzal az erős hittel, hogy az ő forró anyai szíve, mely oly kimerítően áldozatkészséget tanúsított tulajdon gyermekei és hazája milliónyi gyermekei iránt, amely a román nyelv gazdagágát és szépségét a nehéz időkben is az anyai és hönleány odaladásával ápolta, meg fogja érteni a magyar anyák szívének fájdalmát és vágyát is.

Ez a tudat ösztöklötte a romániai magyar nőket, hogy több mint ötvenezer magyar asszony aláírásával ellátott memorandumot panaszait és sérelmeik foglalatát a felséges királynő elé juttassák.

A küldöttséget gróf Kendeffy Gáborné vezeti Ő Felsége elé és ő fogja átnyújtani hódoló beszéd kíséretében az emlékiratot is.

A német néppárt és nemzeti párt bizalmat szavazott Stresemannnak.

A szocialisták nem támogatják a kormányt. — Stresemann beszéde a birodalmi gyűlésen.

Berlin, november 23. A német birodalmi gyűlés tegnapi ülését Wels szociáldemokrata és Hertl német nemzeti képviselő beszéde nyitotta meg. Wels többek között a Ruhr- és Rajna-vidéki való lemondás ellen pótestált. Majd a bajor kabinet magatartásával kapcsolatban ezeket mondotta:

— Rettenetesen tartom én a birodalmi kormány szegénységét, hogy a bajor eseményekkel szemben csak a tehetetlen néző szerepét játsza. Nyilvánvaló, hogy Münchenben Kahr és Ludendorff hazaárulást követtek el.

Egy nacionalista képviselő rákiált: Ne vegye a hazaárulás szót oly gyakran a szájába!

Wels: Őa nem fog engem abban megakadályozni, hogy valódi nevükön nevezzem meg a dolgokat! A képviselő azután Kahr és Ludendorffnak a Bürgerbräukellerben tanúsított magatartásáról beszélt. Kahrnak és Ludendorffnak mondotta, előbb férfias bátorságot kellett volna tanulniok müncheni elvtársunk, Auer feleségétől, akinek melléhez Hitler emberei revovert szegtek és így követelték, hogy árulja el férje tartózkodási helyét, de a nő még sem árulta el férjét. Az erőszakosságok, melyeket a nemzeti szocialisták Münchenben elkövettek, messze felültelülják a tanácsköztársaság gyalázatoságait.

Majd a szociáldemokratáknak a kormányból való kilépésre tért át és ezeket mondotta:

— A kilépés azért következett be, mert a kancellár visszatartotta azt a követelésünket, hogy függessze fel a kivételes állapotot. Egy olyan kormányt, mely felelősséget vállal ezekért a dolgokért, ma sem tudunk támogatni. (Érték helyeslés balról) A hadiállapot oly mérvet öltött, hogy kénytelen vagyok azt Németország szegénységének nevezni. Ahogy a Reichswehr Szászországban és Thüringiában viselkedik, az valóságos tragédiája a német népnek. Szászországban és Thüringiában azonnal meg kell szüntetni a kivételes állapotot. Egy óráig sem tarthat tovább. Ez a birodalmi kancellár feladata, neki kell a rendes helyzetet megteremteni.

Az interpellációra Stresemann kancellár a következőképp válaszolt:

— A Ruhr vidék megmentésében ézelempolitikailag sokkal messzebb mentünk, mint szabad lett volna. Mi javasoltuk az üzembefelyezés, a forgalom helyreállítását, dologi szolgálások megkezdését, de egyben a letartóztatottak szabadonbocsátását. Ezek után reméltük, hogy a kormányok közt a tárgyalások megindulnak, de

Franciaország azt konstata

hogy a passzivitás még nincs megszűnve.

Ezért a megállapításért, bár mi bizonyítottuk, hogy a passzív ellenállásra vonatkozó minden rendeletet visszavontunk — Franciaországra hárítjuk a felelősséget és Franciaország felelős az esetleges ruhr-vidéki éhségkatasztrófaért. Nemetszág még sokáig nem tudja előteremteni a szükséges munkanélküli segélyeket.

A szocialisták és kommunisták állandóan kizbekiálják:

— Stinnes kancellárja! Szeparatista kancellár!

— Stinnesék hiúsították meg a franciákali megegyezést!

— Tíz órára munkaidőt! A munkásság kizsákmányolását akarják! Stinnesék a birodalom tönkretételét! Fizetni nem akarnak!

Stresemann tagadja, hogy a nagytőke hibájá ő nem jött létre megegyezés.

Kijelenti továbbá. Nem gondoltunk pillanatig sem arra, hogy a Rej a—Ruhr-menti küdelmet abba hagyjuk.

A bajor pécset kárhoztatta és ezzel kapcsolatosan kijelenti, hogy tárgyalások vannak folyamatban a tartományok között. Nyilvánvalóan olyan irányú módosításról, hogy adó- és pénzügyi felségjogokban nagyobb hatáskört nyerjenek. Szó van a forgalom decentralizációjáról.

A gazdasági kérdésekkel kapcsolatban kijelenti, hogy a francia politika ma nem egyeb, mint a

német nép örök időkre jobbájságban tartása.

— Válság van, politikánk helytelen — fejezte be emel hangon — de nem tudjuk, kik jöhetnek utána és a válság inkább parlament, mint kormányválság és így helyünket nem adjuk át. Kötelességüket teljesítettük és teljesíteni fogjuk.

A néppárt, centrum, demokraták, nemzetiiek indítványozták, hogy bizalmat szavazzanak a kormánynak.

A kormány pénzügyi politikája.

A parlament ülése.

A kamara mai ülésén Circulescu, Florea Dregies lényegtelen interpelláció után Jacubescu interpellált a rokkant katonák helyzetéről.

A trónbeszédre adandó válasz viája során Limescu Gaudesit szólalt fel és egymásután vette bírálta alá a vita során elhangzott ellenzéki szónoklatokat, s végeredményben megállapította, hogy a vita nem tudott felemelkedni a mai idők szelleméhez. Majd attér Bratianu Vintila pénzügyi politikájának dicséretére, csak annak gyakorlati kivételében fedezett fel néhány hibát. Ebben azonban Popovici Mihail a bűnös, aki megengedte, hogy egyesek az állam vagyonán gazdagodjanak meg.

Lupu: Tessék pontosabban megmondani a vádat.

Vajda: Ha nem, úgy közönséges rágalmaró.

Limescu Gaudesit: Majd részletezem, ha Popovici kér erre.

Utána még Madgearu beszélt, aki szintén Bratianu Vintila pénzügyi politikáját

Dorian Filmszínház.

Szombat

Vasárnap

Asszonyors

Dráma 6 hosszú felvonásban. — A fő szerepben: Dorothy Phillips.

A filmen látszik a világ legnagyobb színházának, a híres newyorki Metropolitan Theaternek hatalmas nézőtere és színpada.

birálta, természetesen a paraszt párt szemüvegén át.

A szenátus ülése ma — napirend hiányában — mindössze öt percig tartott. Az elnök megnyitotta az ülést, s miután bejelentette, hogy nincs munka, azt mi djárt be is rúszkította.

Interpelláció az erdélyi lakásrekvirálások ellen.

Röviden hírt adtunk már arról az interpellációról, melyet dr. Romulus Marcus nemzeti párti képviselő intézett a kormányhoz az Erdélyben és különösen a határzeli városokban a lakosság nyugalmát zavaró időszakos lakásrekvirálások ellen.

Az interpelláció szövegét így hangzott: — A minisztertanács október 5-éről kelt 2435. számú határozattal megengedte, hogy a csatolt területeken és csakis a csatolt területen lakást rekquiráljanak tisztek, csapatok és köztisztviselők részére. Ez az intézkedés a csatolt területek lakossága között nagy felháborodást és elégtelenséget keltett. Ez a lakosság a kivételes állapotok megszűnését követő 2—3 hónap után, eddig zaklatott otthonát, tűzhelyét újból veszélyeztetve látja, amit pedig az emberi jogok legzentebbjének kellene tekinteni.

Kétségen kívül áll, hogy általában és leginkább az erdélyi városokban a lakosság szaporodása miatt nagy a lakáshiány s ezzel szemben az építkezési vagy szünetel, vagy nincsen arányban a lakáshiánnyal. Ez oron kívül a lakáshiány a kormány egyes abszurd intézkedéseinek is tulajdonítható. Ezek az intézkedések a kormány atyai gondoskodása folytán csak a csatolt területeket érintik. Így például Erdély legkisebb városaiban, ahol eddig csak egy batalion, vagy legfeljebb egy ezred állomásozik, egész csapatokat és divíziókat helyeznek el, még ha megfelelő kazárnya sem áll rendelkezésre. A polgári hatóságokat sem érdeklik meg a tekintetben, hogy vajon elhelyezhetők bizonyos katonai alakulatok.

Természetes, hogy az ilyen városokban, ahol még a tisztviselők sem juthatnak lakáshoz, a tisztek és csapatok sem helyezhetők el a erőszakos rekquirálások csak a helyi lakosság lekiálapoát zavarják fel, holott pedig megfelelő intézkedésekkel mindez a kellemetlen éghető lehetne. Bármennyire is igazságos egyrésztől a tisztek és köztisztviselők lakására való gondoskodás, más részről a vitálatlan tény, hogy a lakáshiányt erőszakos rekquirálással megoldani nem lehet, mert ez csak a lakosság elkeseredését és számos konfliktust idéz fel.

Ennek a bajnak csak az az egy orvossága, hogy az állam a hajléktalanok segítségére sietessen és minden városban a tiszteknek és tisztviselőknek megfelelő épület épít-

lessen, a költségeket pedig azok lakbéréből évenként törlessze. A kormány azonban mit sem tett a lakáski is enyhítésére és emiatt a helyzet az utóbbi két év alatt türehetlenné vált. Kérdezi a belügyminiszter, aki a rekquirálási törvény szerzője, hajlandó-e végre a kormány a lakáshiányt az általa megjelölt módon megoldani.

Karácsonyra likvidálják a magyar emigrációt.

Készül az általános amnesztia-rendelet.

(Budapesti tudósítónktól) Benes külügyminiszternek a cseh nemzetgyűlésen tartott expozéja óta, amelyben a magyar emigráció likvidálásának szükségességére célzott, újból szönyegre került az emigráció problémája. Az utódállambeli lapok szinte kivétel nélkül úgy fogták fel Benes megnyilatkozását, hogy az emigráció likvidálása egyike ama feladatoknak, amelyekhez a kisanant a magyar kölesönt köti. Bethlen ugyan az expozéba vonatkozó nyilatkozatában az emigráció ügyét kizárólag magyar belügynek tüntette fel, de számos jel arra mutatott, hogy a magyar kormány komolyan foglalkozik az emigráció likvidálásának gondolatával. Erre véze hetők vissza a lapokban sűrűn felbukkanó hírek is egy készülő általános amnesztia-rendeletéről, amely híreket noha már hetek óta keringenek a sajtóban — a magyar kormány egyetlen szóval sem cáfolta meg.

A legauthetikuabb helyről szerzett információink alapján ezúttal mi is közölhetjük, hogy

az általános amnesztia-rendelet karácsonyra okvetlenül megjelenik,

sőt módunkban áll jól beavatott informátorunk előadása nyomán a készülő rendelet egyes fontosabb részeit is ismertetni.

— Az általános amnesztia-rendelet ezek szerint az utóbbi évek egyik egyszerűsége és legjelentősebb eredménye lesz a magyar polgári életnek. A rendelet nem annyira a külpolitikai szükség, mint inkább a kövélmény nyomára szűli, amely

az emigráció likvidálásában a kurzus teljes és végleges felszabadulását akarja látni

Hogy a kisanánt az emigráció ügyét a magyar köle önnel hozza-e vonatkozásba, avagy nem, végeredményben teljesen mellékes. A lényeg, hogy ez a várva várt esemény végre valahára bekövetkezzék és a országgnak ez a nyílt seke végre begyógyítsassék. Bethlenék különben a felszámolás gondolatával mindaddig, amíg Gömbösek Bethlen pártjában foglaltak helyet, a gyakorlati keresztüvitelre nem is gondolhattak. Ma Bethlen és Gömbösek között élet-halál harc folyik és ebben a küzdelemben Bethlennel szembe fordított a szükség a szocialdemokratáknak — legalább is semlegességére — ha nem aktiv támogat-

tása. Ezt pedig csak úgy érheti el, ha szocialistáknak legfőbb követelését teljesíti és az általános amnesztia rendelet kibocsátja. A rendelet kacsánnykor jellek megé lényege a, hogy

a forradalmi kormányzó tanács tagjai in kívül az összes emigránsok amnesztiaiban részesülnek

és minden bírói eljárás beárát a nélkül nyugodan haza érhetnek.

A szocialisták teljesen tájékozva vannak Bethlen szándékairól és ez az oka annak is hogy a okat a gyűlésre, amelyeken a emigráció mellett aráltak demonstrálni, már egyáltalában nem farszírozzák.

Jellemző tünet még, hogy a bécsi magyar követség az utóbbi napokban több mint 30 bécsi emigráns hazaérésére vonatkozóan telet a magyar ornánynak külön javaslatot és a javaslatot nemcsak, hogy ellenzésre nem találta, hanem a követség a lista készítéséről rinti ki-gés iésére is felhatalmazást kapott

Megyei gyermekeket is gondozásba ves a Mircea egyesület.

A Principea Mircea anya- és csecsemővédő egyesület tegnap délután választmányi ülést tartott dr. Butico Coriolanné elnöklet alatt. A választmányi üés első tárgyát a szabakörműves páholy átvétele képezte. E határozták, hogy beadványt intézzenek a város tanácsához, melyben kérik fogják, hogy a tanács minél előbb hozassa rendbe a szabakörműves páholyt és az átalakítási költségeket is a város viselje. Elhatározták továbbá hogy mindaddig, míg a helyiséget megfelelő módon be tudják rendezni, az állami menhelytől fognak ágyakat kölcsön kéri.

Benedek Aladár pénzügyi tanácsos bejelentette a választmányának, hogy Hodor Viktor prefektusnak átadott egy kérvényt, amelyben azt kéri az egyesület, hogy a megye nagy- és kisközégségi fejnként 500-1000 lei fizessenek évente az egyesület számára, amiből az egyesület a megyei gyermekeket a gondozás alá fogja venni. A prefektus megígérte, hogy az egyesület kérését a legjobb akarattal fogja e ntézni.

Végül azzal foglalkozott a választmány hogy estély rendezésével igyekezzenek az intézmény rendelkezésére álló tőkét gyarapítani. Elhatározták, hogy január 12-én műsor nélküli bált fognak rendezni, melynek előkészítését egy által hoc bizottság fogja el végezni.

Blum Vilmos esernyői legjobbak és legolcsóbbak.

* Diszített borkalap 150 lei a „Rita” ban.

Gonda Testvérek

cipőkereskedők

♦♦♦♦

Értesítjük a vevőközönséget, hogy saját üzemünkben külön

mérték utáni osztályt

rendeztünk be. Mérték utáni cipők minden formában és kivitelben

24 óra alatt készülnek.

Mintacipőink Park szálloda épületben levő üzletünkben megtekinthetők. Megrendelések ugyanott eszközölhetők. Női, férfi, gyermek, utcai és estélyi cipők allando nagy választékban.

Hőcipők, sárcipők és házi cipők megérkeztek!

Perzsa-szőnyegegek

javításat jutányosan vállalom. Veszek ó és új perzsákat. Bizományba bármit elfogadok.

Mayer Gyula

St. Eriac. Giorogar (volt Uri-utca) 49. szám.

megrendelésre a legkényesebb izlést is kielégítően készülnek. — Nagy gyári leravat szőnyegekből, perzsa fonalból, felvetőkből. Régi perzsák

Apolló mozgószínház

Utoljára ma szombaton

Falusi

kisleány

Pesten

Eletkép 5 felv. Ezt megelőzi:

Április 13 — Péntek

Hall-rom boy 2 felv. vigjáték.

ATLANTIC FILM!

Tömeges ólommérgezések Nagyváradon.

Ólmos a szódavíz.

Az utóbbi időben napról napra több hirtelen rosszullet, sőt komolyabb megbetegedés fordult elő a városban, amelyeknek tüneteiből a kezelőorvosok ólommérgezést állapítottak meg.

A kezelőorvosok jelentései alapján dr. Comsia János városi tisztii főorvos széleskörű vizsgálatot indított annak megállapítása céljából, hogy a tömeges ólommérgezéseket mi okozza? — A főorvos dr. Muntean Leontin egészségügyi inspektor és dr. Szeberényi Pál állami fővegyésszel vizsgálatot tartott az összes nagyváradai szikvizgyárakban, melynek során megállapították, hogy a forgalomba hozott szódavíz általánosságban tele van ólomhulladékkal, ugyannyira, hogy sok szódával telt üvegben szabad szemmel is könnyen látható ólomdarabkák uszkálnak fel alá.

Az egészségügyi felügyelőség laboratóriumában végzett tüzetesebb kísérletek és vegyelemzés után megállapították, hogy a forgalomban lévő szódavíz legnagyobb része ólmos, tehát ártalmas az egészségre. Az ólmos szódavizes üvegek ólom kupakjairól válik le. Az ólomkupak használata szigorúan tiltva van, miniszteri rendelet intézkedik arról, hogy a szódavizes üvegek kupakja csakis egészségre ártalmatlan fémből készíthető. Hogy a szódavizes üvegek javarészen miért van ólom kupak, annak az a magyarázata, hogy az ólom kupak a legolcsóbb, tiszter olcsóbb, mint például az ón kupak.

A városi tisztii főorvos szigorú rendszabályokat léptetett életbe, hogy a közegészségre ártalmas szódavizes üvegek, illetőleg kupakok a forgalomból kikerüljenek és egyben kihágási eljárást indított azok ellen a szikvizgyárosok ellen, kiknek üzemében ólom kupakos üvegeket álltak.

Saját érdekében keresse fel

Hajnal és Rózsa

áruházát Josif Vulcan-utca 1. sz.

Női szövét, kabát, posztók, valódi rumburgi vásznak, Damaszi asztalneműek, finom siffonok, vásznak, béléssárak, függöny és ágyterítőre selyem Tüször és sok ezerféle cikk érkezett.

Nagy paplanraktár! Nagy paplanraktár! Középiskolát végzett fiu tanulónak felvétetik

Csathó Kálmán Nagyváradon

A magyar irodalom egyik érdekes egyénisége érkezett csütörtökön Nagyváradra. Csathó Kálmán, a „Varju a toronyórán”, „Te csak pipálj Ladányi”, „Most kél a nap”, „Ibolyka” című regények és az „Új rokon” pompás vigjáték szerzője jött haza rokonaihoz, hogy néhány sürgős családi ügyet elintézzon. A kiváló író, aki egyben a „Nemzeti Színház” főrendezője is, Verbőci-utca 2. sz. alatt szállott meg és munkatársunk ott ke-reste fel.

A rövid beszélgetés alatt Csathó Kálmán elmondta, hogy új vigjátékon dolgozik, mely a házasságot komédiázza ki. A darab decemberre készül el és február végén, vagy március elején kerül színpadra a Nemzeti-ben. Karácsonykor hagyja el a sajtót „Földiekkel játszó égi tünemény” című új regénye, mely a „Nemzeti Ujság”-ban jelent meg folytatásokban. A regény Csokonai életréből meríti témáját, fő női alakja Lilla, a költő szerelme.

Elbeszélte még egy kedves esetet, mely a püspöki várnál játszódott le. Csathó Kálmán Zilahy Lajos a „Jégese” szerzőjével utazott együtt, aki magával hozta a vigjáték kéziratát is. A vámoáznál természetesen el akarták venni a darabot. Zilahy azonban megmagyarázta, hogy az egy szindarab, melyet lefordítás céljából hozott Romániába.

— Ha vigjáték! — szölt a vámtiszt — el fogjuk olvasni.

Azzal bementek az egyik irodába és az egyik tisztviselő hangosan felolvasta a darabot. Másfélórát tartott a felolvasás, amit sokszor szakított félbe a hallgatóság hangos kacagása. Másfélóra múlva a kéziratot visszadták és a tisztviselők folytatták az utlevelek félbehagyott láttamozását és a vámolást.

Csathó Kálmán ma délután utazik vissza a magyar fővárosba.

Orvosok és gyógyszerészek az adófelelbeszési bizottság előtt.

Tegnap kezdtek meg az I. és III. adófelelbeszési bizottságok az orvosok és gyógyszerészek adófelelbeszéseinek tárgyalását.

Az orvosok felelbeszését az I. bizottság tárgyalja. A bizottság összeállítása a következő: Elnök Dobos Constantin törv. bír.; tagok: Coroiu Péter pénzügyigazgató és dr. Russu Sándor; kincstári ügyész: Sfetea p. ü. főtanácsos; jegyző Radulescu titkár. A gyógyszerészek felelbeszéseit Dočan törv. bír. elnöksége alatt a III. számú bizottság tárgyalja, melyben a polgárságot Pacala gyógyszerész képviseli.

Az első napi tárgyalások eredménye a következő:

Elutasították: Dr. Verzar István, dr. Kesler Hermann, dr. Cozma Livius, dr. Lichte negger Hermann, dr. Balogh Arthur, dr. Zipser Béla, dr. Rácz Miksa, dr. Nagy Ignác, dr. Matolay Károly, dr. Adonyi Jenő, dr. Kausz Irén, dr. Móricz Ernő, dr. Julier Vilmos, dr. Edelman Menyhért, dr. Bartha Andor, dr. Weinstock Ármín, dr. Szabó Sándor, dr. Sándor János, dr. Jávör György, dr. Ilesiu Tódor, dr. Popovici Miklós orvosok, Zsigmondovics Géza, Mihályi Lajos Révész János és Hajdu Hugó gyógyszerészek felelbeszéseit.

Helyt adtak: Dr. Weisz Sándor, dr. Waldmann Béla, dr. Zafir, dr. Fischer Imre, dr. Markovits Hermann, dr. Böck Ármín, dr. Schwartz Illés, dr. Maior László, dr. Gósz Menyhért, dr. Spitzer Márton, dr. Fisch Aron, dr. Ertzmann Dezső, dr. Meer Samu és dr. Marosi Antal orvosok, továbbá dr. Rácz Rezső, Reisz István gyógyszerészek és a Mizeri gyógyszerészár felelbeszéseinek.

A kincstári ügyész felelbeszése folytán felemelték dr. Vértés Sándor és dr. Ilutia adóit.

A többi bizottságok határozatai a következők:

Helyt adtak Weisz Emánuel, Cseri Dezső, Duka Lajosné, Kupferstein Rudolf, Káiz Mór, Rottenstein József, Schreiber Jakab, Léwy Mór, Kócs Samu, Weisz Kálmán, Bodnár Gyula, Fiegmann Ármín, Axelrad és Breuer,

Klein Testvérek, Silbermann József és Tsa, Vitrael Vilmos, Schlesinger Albert, özv. Fekete Mórné, Bodnár István, Negruc Jánosné, Holzer Lajos, Faragó és Major felelbeszéseinek.

Visszatartották: Klein Sámuel, Szilágyi György, Adler Mór, Jákob Jakab, Pólya Sándor, Uniarcsik János, Szabó Imréné, özv. Rosenberg Lajosné, Kain Regina, Róth Sámuel, Bródi József, Kemény Béla, Mohányi Gusztáv, Bródi Gábor, özv. Markovits Kálmáné, Hevesi Nándor, Fehér Endre, Nagy Sándor, Altmann és Reich, Roth Henrik, Friedmann Jenő, Stolcz Lajos, Csukás Róza felelbeszéseit.

A kincstári ügyész felelbeszése folytán felemelték Asztalos Károly, Lobotka Pál, Markovits Ignác, Fodor Gábor, Bartha Dánel, Sule Lajos, Klein Salamon, Sütő József, Deutsch Miksa, Kócs Károly, Berger Jenő, Herschkovits Dezső, Szabó Lajos, Molnár Sándor, Brenner és Balla, Frisch Adóif, „Vesta” vegyészeti gyár, Kezdődy András, Zboray és Társa, Arany Albert adóit.

Házasságkötés a halálos ágyon.

Stefán rendőr utolsó kívánsága.

A biharmegyei kórház kapuja előtt fekete automobil áll. A gépkocsi Pántya Zahariás anyakönyvvezetőt vitte a betegek aulájába, hogy egy különös frígyet tegyen érvényessé a matrikulában. A házasságra lépő felek: a vőlegény Stefán János rendőr, aki néhány nappal ezelőtt hasbaszúrtak és aki most élet-halál között lebeg, a menaszszony Nagy Zsuzsánna, aki négy év óta élet-társa volt Stefánnak és gyermekének édesanyja. Annak idején egy kis hiba esett, egy kis feledékenység történt az anyakönyv körül.

Az is lehet, hogy Stefán János körendőr és Nagy Zsuzsánna nem is tartották fontosnak azt az aktust, elég volt nekik, hogy szeressék egymást. Mert, hogy nagyon szerette Stefán az asszonyt, halálos komolysággal bizonyította az a szörnyű késszurás, amelyet miatta elcsenvedett.

De most, mikor már csak napok, talán órák választják el a semmivévástól, most arra gondolt, hogy törvényesítí együttelésüket. A tövényes hitves jogaival akarta itt hagyni az asszonyt és nevet akart adni gyermekének.

A házasságkötés a kórteremben folyt le, a tanúk Stefán részéről dr. Friedmann Sámuel, Nagy Zsuzsa részéről dr. Voda Sándor kórházi segédorvosok. Miután a menyasszony kiskoru és gyámja nem volt, az árvaszék Catana V. Aurél rendőrprefektust nevezte ki gyámnak, aki szintén jelen van az aktusnál. Pántya anyakönyvvezető a szokásos kérdést intézi a nagybeteg rendőrhöz, majd élete párjához. Stefán, a hatalmas, atléta természetű rendőr arca a fájdalomtól vonaglik, óriási megfeszítésbe kerül, míg alig hallhatóan ki tudja mondani az „igen”, a leány szeméből könny patakzik, amikor „igennel” válaszol. Az anyakönyvvezető törvényes házasoknak deklarálja őket, majd felolvassa a házassági jegyzőkönyvet, melynek aláírás előtt a talán utolsó óráit élő rendőr azon óhajának ad kifejezést, hogy négy éves gyermekét törvényesíteni kívánja.

A szomorú aktusnak vége, a könnyes szemű hallgatóság távozik. A halállal vívódó, magát megadni nem akaró atléta rendőr mellett, a férj mellett, csak könnyes szemű felesége marad, ki annak fájdalmát arcának simogatásával igyekszik csillapítani és négy éves kis leánykájuk, az ártatlan gyermek, aki nem tudja hogy a nénik és bácsik és anyukája miatt sirnak — apjának halálos ágya mellett gyöngéden simogatja porcelán babáját.

Esernyő

legolcsóbb a készítőknél. ROSENBERG TESTVÉREK Nic. Jorga (Zöldfa-utca) 8.

Vigadó mozgószínház.

Szombat

Vasárnap

A technika csodája!

A beszélő mozi

A szereplők nemcsak mozognak, hanem angolul és franciául beszélnek és énekelnek is.

Az előadások kezdete $\frac{1}{2}4$, $\frac{1}{2}6$, $\frac{1}{2}8$, $\frac{1}{2}10$. A $\frac{1}{2}4$ órás előadás mérsékelt helyáru! Kedvezményes jegyek érvenytelnek!

Jónás Demeter hétfőn akarja elfoglalni a gazdasági tanácsosi állást.

Dr Tatu Miklós nem hagyja jogait.

A Jónás Demeter tanácsosi állásba való visszahelyezéséről elterjedt színtefantasztikusnak tetsző hírek kezdenek már komolyabb formát ölteni. Jónás Demeter tegnap fennjárt a városházán, többek között bement a gazdasági ügyosztályba is, ahol a beosztott tisztviselőkkel már úgy beszélgetett, mint akinek csak saját akaratától függ, hogy mikor lesz a főnökük.

Jónás Demeter felkereste az egyik városi tanácsost, akinek állítólag megmutatta az őt visszahelyező dekrétumot. Itt volna az első pont, amely konkrétumot jelent ebben az érthetetlen ügyben. Jónás állítólag úgy nyilatkozott, hogy bár azonnal elfoglalhatná állását, azonban még vár és csak

hétfőn fog a tanácsosi állásba lépni.

Azt is kijelentette még, hogy a prefektushoz intézett belügyminiszteri leirat, mely az ő kinevezését tartalmazza, szintén nála van. Hogy ezt miért nem adta át Jónás Demeter a prefektusnak, arról nem tett említést, pedig a prefektushoz adresszált leirat szolgáltatathatna némi tájékoztatást ebben a komplikált és nem kis meglepetést okozó kérdésben.

Beszégettünk dr Tatu Miklós gazdasági tanácsossal, aki a következőképp nyilatkozott:

— En a helyemet el nem hagyom és semmi más beosztást el nem fogadok. Ha tényleg igaz Jónás kinevezése, akkor leutazom Bukarestbe és felvilágosítom Bratianu belügyminisztert a helyzetről, mert lehetetlennek tartom, hogy tudna Jónás kinevezéséről. Mindenesetre nagyon különös, hogy az én visszahelyezésem aláíró belügyminisztérium most egy más gazdasági tanácsost nevez ki. Bukarestbe magammal viszem Jónás Demeter portraiját, hiteles bizonyítékkal támogatva fogom lefektetni az ő gazdasági tanácsos korabeli működését.

— Ha Bratianu belügyminiszter nem intézné el az ügyet, akkor ismét a bírósághoz fordulok. A Curtea Casatiei, mely már egyszer engem rehabilitált, ezúttal sem fogja hagyni, hogy tisztviselőt egyik napról a másikra minden ok nélkül elmozdítsanak.

Uri fehérneműek méret után

Róth M. Utóda

cégnél
Telefon 184. sz. Mária királyné tér 3.

HIREK

December

2

vasárnap 9 órakor

KELMAY ILONA

ária- és dalestélye a Kath. Körben.
Jegyek Vidor könyvkereskedésében.

* „Reuniunea femeilor române din Oradea-Mare, contrar programului statutar, al doilea ceaiu dansant îl tine Duminecă, la 25. Noembrie a c. d. m. la 5—9 ore, în saalele dela prefectura județului. Serviciul îl fac Doamnele române din loc. Invitări speciale nu se fac. De aceea întreg publicul român, doritor de-a contribui la îmbăcarea școlărilor săraci dela școlile primare, sunt rugați a lua parte la ceaiul Reuniunii, care totdeauna este o distracție plăcută pentru cei cari iau parte“.

* A tisztviselői fizetések emelése. A Dimineata feltélenül jól informált helyről közli, hogy a pénzügyminiszter elhatározta a tisztviselői fizetések felemelését a költségvetésen kívül. Erre a célra 300 ezer leit irányzott elő, amely összegből azon kategóriák nem fognak részesülni, amelyek az elmúlt évben a Lalescu-féle javaslat alapján jelentékeny fizetésemelést kaptak. A felemelt fizetéseket január elsején fogják folyósítani.

* Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó közgyűlése. Folyó hó 25-én, vasárnap délután 4 órakor tartja az Erdélyi Zsidó Árvagondozó (Joint) rendes évi közgyűlést az orth. izr. hitközség tanácstermében. Targysorozat: 1. Beszámoló az eddigi munkáról és az ideiglenes vezetőség felmentése. 2. Új vezetőség választása. 3. Delegátusválasztás a cluj-i központi konferenciára. Az Árvagondozó tagjait, valamint mindazokat, akik érdeklődnek a Joint árvakciója iránt, ezúton hívja meg az Elnökség.

* Convocare. Invităm toți acționarii a Societății pe Acțiuni a firmei „Spitzer Samuil si Fiul” din Oradea mare la adunarea extraordinară la 1 Decembrie la orele 3 si 30 minute în localitatea de prăvălia a firmei. Obiect; Motificarea statutului. Direcțiunea.

* Koncz János december 13-iki hangversenyére jegyeket előjegyez a „Musica”

* A tanács kijavíttatja a hegyközségi utakat. A hegyközség beadványt intézett a városi tanácshoz, melyben azt kérte, hogy a hegyi utakat a tanács hozassa rendbe. A beadvány aláírója, dr Stokker József, hivatkozik arra, hogy a hegyközség közönsége nagy adókat fizet, tehát jogosan kívánhatja, hogy az utakat a tanács megújítsa. Dr Bucico Coriolán polgármester felhívta a hegybíró, Réz Bertalant, hogy terjesszen be a tanácshoz egy kimutatást arról, mely utak igényelnek sürgős kijavítást és milyen összegre van szükség a munkálatokhoz. A tanács ugyanis ki fogja javíttatni a rossz karban levő utakat és a szükséges összeget felveszi a most összeállítandó költségvetésbe.

* A türehtlen papírdrágaság. Bukarestből jelentik: Az ipari és kereskedelemügyi miniszter tegnap fogadta a sajtó képviselőit és kijelentette előttük, hogy maga is bejárja, hogy az újságok prosperálását fenyegetik az egyre emelkedő papírárak. Ezért tanulmányozza az újságpapír problémát, de a papírgyárak által rendelkezésére bocsájtott adatok alapján lehetetlen a papírárak leszállítása. A miniszter találni fog kedvező megoldást, hogy a celuloze árát mérsékelje. Ebben az ügyben már bekérte a zürnesti papírgyár adatait. Közös értekezletre fogja meghívni a papírgyárak képviselőit és a lapkiadókat, hogy együttesen jussanak megállapodásra.

* Bratianu cáfolja a kormányválság híreit. Bukarestből jelenti a Rador: Arra a hírre, hogy a miniszterelnök két hónap múlva másnak adja át a belügyi tárcát, az „Universul” tudósítója megkérdezte a miniszterelnököt, hogy mi igaz ebből a hírből. Bratianu Jonel miniszterelnök így válaszolt: — Ez már így van a hosszú ideig tartó uralkománál. Ha én 12 évig fog kormányozni, meg fog érni néhány kormányválságot. Mi is átélünk már egyet és ha holnap egy újabb kormányválság lesz, lehetséges, hogy nekem is tárcát kell cserélni.

* Nevető estét rendez dr Osvát Kálmán ma és holnap este 9 órai kezdettel a Csarnokban. Nevető estét mindazoknak, akik eléggé érdeklődnek az élet komolyabb problémái iránt ahhoz, hogy nevetni is tudjanak rajtuk. Schakespeare volt az, aki először vette észre az élet e nagy költősségét, a szép és nagy dolgok mellett azok fonálját is az ő alakjai, mint az élet közönséges halandói mindig komikusak is, mint tragikus hősök és bohóckodás közben megrikatni is tudnak. Osvát Kálmán a Janus-arcu ember: egy szemével sir, egyszemével nevet a dolgok furcsa rendjén. Konferanszi estéi éppen ezért a legmagasabb kulturigényeket éppen úgy kielégítik, mint a könnyebb zsáner kedvelőit. Jegyek mindkét estére a Központi Újságíró-dában és a Hegedüs Hirlapirodában előre válthatók.

* Házasság. Farkas Ilonka és Bihari Breuer József szívesen látják jó barátait és ismerőseiket f. hó 25-én, vasárnap délután fél 1 órakor Gojdu (Beöthy Ödön)-utca 1. sz. alatt tartandó esküvőjükön.

* Nagyvárad cigányok a külföldi zenészek ellen. A nagyvárad cigányok körében nagy elégedetlenség uralkodik amiatt, hogy a hatóságok külföldi zenészeket engednek hosszabb ideig szerepeltetni, jöllehet itt a nagyvárad muzsikuskoknak sincs keresetük, mert elfoglalják helyüket az idegenek. Előadják, ha várad cigányok mennek idegenbe, nem kapnak tartózkodási engedélyt. Példárá a híres primásnak, Magyarinak az esete, akit Londonból utasítottak ki. Előadják még, hogy súlyos adóterhekkel sújtották őket, egyes primásokra 20000, a banda tagjaira pedig 1500—3000 lei adót vetettek ki. Miből fizessék ki, ha nincs kereset. Tegnap a Bura testvérek vezetésével megjelentek a cigányok Catana rendőrprefektusnál. A prefektus azonban nem volt hivatalában. Legközelebb újból felkeresik a hatóságokat, hogy ne adjanak tartózkodási engedélyt külföldi zenészeknek.

* Legújabb Div t 11-es, Record 12-es száma megérkezett a Központi Újságíródába.

Az Evang. Nőegylet műsoros teadélutánja a Kath. Körben vasárnap 6 órától

* Budapesti uriaszony nyomozása Nagyváradon férje után. Szegény emberek. Börtök Erényi Böskénél. Letartóztattak egy tisztviselőt. Aki a legjobb barátját is megcsúszta. Molnár Ferenc önmagáról. Mikor szerezték az ember legjobban. Bártörténet 10,000 lekaucióról és egy télikabatról. Üldözte a főt három országon át. Nagy baj a hűség feleség. Mene a vadászról. Ó régi szép idők sz. szenzációi a gazdag titalommal megjelenő Ördög legújabb számának. Egyes ára 8 lei. Kapható minden hírlapárusnál.

* Megőrült a rendőrségi fogdában. Az éjjel egyik rendőrszem előállította S. J. vasutast, aki ittas állapotában utcai korrupciót rendezett. Röviddel azután, hogy a rendőrség egyik zárkájában a faágyra helyezték, felugrott és éktelen ordítás közepette szöszte a fogda ablakait, verte a padot, a szőnyeget, majd ütlegelni kezdte a zárkában ülőket. Az előhívott rendőrorvos megállapította, hogy a szerencsétlen ember megőrült. A kórházba szállították.

* Újabb nehézségek a román kölcsön körül. Bukarestből jelentik: A kormány mintha figyelmét a francia kölcsön köti le. A francia kormány a kölcsön megadását több feltételhez kötötte, az erre vonatkozó tárgyalások meg is indultak. Az ideérkezett hírek szerint a kölcsön kérdését a békeszerződés ama rendelkezésének teljesítéséhez kötik, hogy Románia előbb a volt monarchia köztartozásainak kifizetését kötelese teljesíteni és csak azután kaphat kölcsönt. Brătianu Vintila erre nézve kijelentette, hogy Románia csak abban az esetben veszi a békeszerződésből folyó kötelezettségeket, ha megkapja a reparációs költségek részét.

* Még két napig tart az Égyl-Göllner kiállítás. Az a nagy érdeklődés, mely a kiváló gyűjtemény művészek kiállítása iránt két hét óta megnyilvánult, ma érte el tetőfokát. A kiállítás közönség valószínű búcsújárását mutatja a látásra, mely ma és holnap marad nyitva. A kiállított képek közül eddig is sokat látott és a jelekből ítélve, Égyl Sári és Göllner Elemér alig néhány képet fog hazavinni gyűjteményére. A művészeti igen értékes kiállítás az érdeklődést meg is érdemli, mert aránylag olcsó árban bocsátják a műveket a közönség rendelkezésére.

* Az új pesti futbalisták játékkeresztet kaptak, hogy a Makkabea-Török vasárnapi mérkőzésen szerepelhessenek és ez rendkívül nagy érdeklődést vált ki a sportpublikum körében. A mérkőzést dr. Morár Teofil vezeti.

Esernyőket legolcsóbban Blum Vilmos a Körösparton.

Elsőrendű petrozsényi

darabos szén

szobafűtési célra, valamint kiváló petrozsényi **kovács-szén** állandóan kapható a Városi Villamosműnél.

Telefon: 514.

Üzlet: 154.

* A román-orosz tárgyalások. Bukarestből jelentik a Rador: Duca külügyminiszter befejezte a tirsapoli orosz javaslatokra vonatkozó román válaszigjegyzék megszerkesztését. Románia ellenjavaslatokkal és bizonyos általános alapelveket állapít meg, amelyek a további tárgyalások alapfeltételéül szolgálnak. Az Argus cáfolja azt az egyes lapokban megjelent hírt, hogy a tirsapoli román delegáció felhatalmazást kapott volna a megállapodások aláírására, mivel erre csak a román ellenjavaslatok elfogadása után kerülhet a sor. A román delegáció szombat este indul ki Tirsapoli és a tárgyalások hétfőn kezdődnek meg.

* Az amerikai bevándorlók tudvalevőleg Elis Islandban még egy igen szigorú vizsgálaton mennek keresztül, melynek módjaitól az európai közönség eddig közvetlen tájékozást nem szerezhetett. A Vasárnapi Ujság legújabb száma érdekes felvételeket közöl az amerikai bevándorlók fogadtatásáról és még egy igen érdekes képben bemutatja a jelenleg amerikai körön levő Apponyi Albert grófot a clevelandi magyarok társaságában. Emellett a világ minden tájáról aktuális fényképfelvételek egész sorozatát hozza ez a szám, mely tartalmilag is alja a versenyt az utódállamok képes szépirodalmi lapjaival.

* A Neptunha céljaira Boros Magda, Goldstein Salamonné, Szirmai Rezsőné József fia emlékére, Kotzer Mór Galac 100-100 leut, Lobstein Sándorné 100 leut, 10 liter ecetet és szappant, Weisz Bernát utóda mákot, Wechsler Adolf utóda mákot, Uilmann József diót és gesztit, Lichtmann Miksáné 25 kg tarhonyát és 1 zsák kalarabét, László Márt. né kalarabét adományoztak, mely adományokért hálás köszönetet mond: Az elnökség.

* Ma szenzációs új műsor a Bonbonierben.

* Köszönetnyilvánítás. A Nagyvárad-Szőllősi Sörgyár r. t. 600, Friss József ur 200 és ifj. Berger Sámuel ur 100 leut adományoztak a Gyermekbarát Egyesületnek, melyekért hálás köszönetet mond: Az elnökség.

* Vándorló ékszerek címmel tegnapi számunkban megjelent cikkünkben azt írtuk: az ügyben a Banca Frontiera is érdekelt van. Most a bank részéről annak közlésére kérések fel bennünket, hogy a Banca Frontiera toha, semmiféle üzleti, vagy más összeköttetésben nem állott Weiszszal, tehát az ékszerüzletől is teljesen távol állott.

* Rosenfeld Irén nődivatszalonját megnyitotta Str. Gen. Berihelot (Sal Ferenc-u.) 8. szám alatt.

* Aprított I-a tűzifa állandóan kapható 100 kgr.-ként 75 leért, Str. Cimiterului (Temető utca) 9. sz. Gergely.

* „Rita” kálapaj a legszebbek. Teleky-u. 24

* Ülő foglalkozással bíró egyének könyven elkerülnek a sok ülés kellemetlen következményeit, ha időnkint egynéhány napon át a Koprolt, az ideális, jóízű csokoládé használt szedik.

* Megbízható középáru szövetek mellett a legjobb izlésnek megfelelő egész finom raglán, télikabát és öltöny SZÖVETEKET is nagy választékban tartok raktáromon, melyeket szintén meglepő olcsó árban árusítok. SZÉKELY posztóruház Avram J. (Kosuth)-utca 5. szám.

* Kabát, kosztüm és női ruhaszövet, csikos aljszövet, férfi öltöny és átmeneti szövetek, kabátbélések, bársonyok, pongyolák, kelmék oly óriási tömegben vannak felhalmozva a Körösparti Áruházban, melyhez hasonló választékot senki sem nyújt. Az árak utólráhatatlan olcsók. Tisztviselőknek árenda.

* Amerikába és Argentínába ingyen senki sem tud jutni, de jól és olcsón utazik a Cosulich Line hajóin. Bucuresti, Calca Grivitei 181.

* Tisztviselők, vasutasok, postások, kereskedők, iparosok és szakmunkások kabát és öltöny, szövet, valamint bélésszövet vásárlásánál az előírt szabott árakból százalékedményben részesülnek SZÉKELY posztó- és bélésszövet Avram J. (Kosuth)-utca 5.ik szám.

December

1

Kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők

Műsoros táncestélye

a Kerek. Csarnokban

* A legkényesebb igényeket is kielégíti Rimánóczy-utca a Royal mellett Kertész Reclam üzletének női- és férfiruha, kosztüm és kabát-szövet, selyem és bélésszövet ujdonságai.

* Legújabb kották: Morphium valzer, Criolita tango, Hinta-palinta, Labwohl, schwarz braunes Magdelein, kapható a Központi Ujságirodában

* Egy tömeg vászon, schifon, batiszt, fehérnemű anyag ingzefir és ágyhuzat, damaszt érkezett a Körösparti Áruházba. Ezen cikkek beszerzésénél keresse fel a Körösparti Áruházat, ahol az árak a legolcsóbbak. Tisztviselőknek árenda.

* Fehér és színes kalapcsomagoló papír (hutpack) feltűnő olcsó árban kapható a Központi Ujságirodában.

Egy férj menekülése az asszony elől.

Inkább a börtön!

Még 1919 ben történt, hogy Weisz Zsigmond budapesti kereskedő utlevél nélkül átjött a határon és megtelepedett Nagyváradon. Hogy zaklatott élete ne legyen egyhangu — feleségét Pesten hagyta — közös háztartásra lépett özv. Farkas Izidornéval. A kereskedő természetesen nem jelentette be a feleségének, hogy nem tér többé vissza hozzá, hiszen, amint később kiderült, az volt a célja, hogy végleg megszabaduljon tőle. Weiszné egy darabig türelmesen várta az urát, aztán mikor meggyőződött, hogy hiába vár, utlevelet szerzett, átjött Váradra és hogy bosszút áljon, a sziguranacán feljelentette Weisz Zsigmondot tiltott határátlépés vétsége miatt. A törvényszék négy heti fogházra ítélte a kereskedőt, akit a szabadulás napján a felesége várt, hogy együtt menjenek vissza Budapestre.

Weisz azonban nagyon kellemetlennek láthatta jövőjét, mert ravaszkodással rávette a feleségét, hogy Szatmáron át menjenek Magyarországra. Szatmárról Nagytarna községbe csalta az asszonyt, ahol egy éjszaka Csehszlovák területre szökött előle. De nem jutott messzire, a cseh határőrök elfogták és Beregszászra kísérték. A nő miután látta, hogy az ura megint megszabadult tőle, utána ment és ő is Beregszászra került, ahol mindkettőjüket 10—10 napi fogházra ítélték tiltott határátlépés miatt.

Amikor a büntetést kiöltötték, a szlovák hatóságok visszakísérték őket a román határra és ott átadták a határrendőrségnek, mely lekísérte őket a szatmári ügyészség fogházába. A szatmári törvényszék ismételt határátlépés miatt fog felettük ítélni.

Weiszné abban bízik, hogy ha őt is leülük a büntetésüket a sziguranca végre együtt teszi át őket Magyarországra, ahonnan többé nem szökhetik meg tőle a férje.

Társulna

vagy megfelelő állást vállalna 250.000 lei fölött rendelkező nőtlen izr. kereskedő.

Címeket „Jó referencia” jelíggel a Központi Ujságirodába kér.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szombat délután: Asszonyok bolondja, mérsékelt helyárral.

Szombat este: Román előadás.

Vasárnap délután: Tatárjárás, mérsékelt helyárral.

Vasárnap este: Diadalmasszony, bérleten kívül.

Hétfő: Romeo és Julia, A) bérlet 41. sz.

(*) Trónörökös — a Katholikus Körben. Az idei szezon legnagyobb sikerű drámai újdonsága, a „Trónörökös”, szombat este 8 órai kezdettel a Kath. Körben kerül színre a bemutató előadás szereplőivel. Erre az előadásra már most meg lehet váltani a jegyeket a színház pénztáránál, melyek jóval olcsóbbak, mint a színház rendes helyárai. Pénztárnyitás este fél 7 órakor a Kath. Körben.

(*) Diadalmasszony. Vasárnap este a legszebb zenéjű Csajkovszky-operette, a „Diadalmasszony” kerül színre bérleten kívül Pintér Böske, Borovszky, Biczó Margit, Misoga László, Madas és Harsányi főszereplésével.

(*) Asszonyok bolondja. E mulattató szövegű táncos operett szombat délután, mérsékelt helyárral kerül színre. A főszerepeket ez alkalommal is Pintér Böske, Biczó, Borovszky, Misoga, Vigh és Nagy Margit játsszák.

(*) Tatárjárás. Igen nagy az érdeklődés a vasárnap délutáni „Tatárjárás” előadása iránt, melyre már eddig is az erkély és támlásszékek nagy részét elővételben elvitték. Erre az előadásra még páholyok és zsöllek kaphatók, melyeket tanácsos lesz szintén elővételben megváltani. A főszerepeket Biczó, Zilahy Irén, Borovszky, Hetényi, Misoga, Vigh, Békési és Madas játsszák.

(*) Romeo és Julia. Hétfő este másodszor kerül színre Gounod operája: „Romeo és Julia”, melynek a szerda esti bemutató előadásán igen nagy sikere volt. Az operában részt vesz az egész énekes személyzet. A főszerepeket Baranyai, Pogány, Gavora, Tihanyi, Feleki, Márkus, Békési és Bereng éneklék. A zenekart Váradi vezényli.

(*) Első csengetés. A legszemélyesebb vígjáték-írónak, Henequin és társának egy új darabja kerül bemutatóra kedd este. Igen érdekes témát dolgozott ez alkalommal a kitűnő szerző, mellyel egész estén át nagyszerű hangulatban fogja tartani a közönséget. A darab főszerepeit Pogány, Körösi, Zilahy, Gálfi, Tóth, Földes, Madas, Misoga, Sör, Balasa és Galambos játsszák. A próbák után ítélve, ez lesz az idei szezonban a vígjátéki nagy siker s így az „Első csengetés” nem egyhamar kerül le a műsorról.

(*) Tangókirálynő. Az operettegyüttes teljesen elkészült Lehár új operettjével, a „Tangókirálynő”-vel, melynek próbáit Hetényi főrendező már a színpadon megkezdte. A táncokat ebben a nagyszerű operettben Misoga tanítja be, a zenei részeket Szatmári tanítja be s ugyancsak ő vezényli az előadást is. Az Első csengetés jegyeit már szombaton reggel kezdi árusítani a pénztár, míg a Tangókirálynőre csak vasárnap reggel lehet megváltani a jegyeket.

(*) „Asszonyors” Dorian-filmszínház. Egy rendkívül hatásos amerikai dráma kerül ma színre a Dorian-filmszínházban. Az „Asszonyors” című 6 hosszú felvonásból álló film egy híres operatőreszköz „karrierjét” és bukását meséli el. A főszerepet a bájos Dorothy Phillips alakítja. A filmet látszik a világ legnagyobb színházának, a newyorki Metropolitan Theatrenek hatalmas nézőtere és színpada. A kitűnő műsor még csak szombaton és vasárnap látható a 3, 5, 7 és 9 órás előadásokon. A 3 órás előadás mérsékelt helyáru.

(*) Az Apolló-moziban ma, szombaton utoljára látható a kettős műsor: Falusi ki-leány Pesten 5 felvonásos életkép, főszerepben Hollay Kamilla és Tanay Frigyes. Ezt megelőzi Apolló 13 péniek című 2 felvonásos Hall rom-boy vígjáték. Ma, szombaton az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. A 3 órás előadás mérsékelt helyáru.

Közzgazdaság

Megalakult a Chateau Palugyay részvénytársaság.

Örvendetes jelenség, hogy a régi európai hírnevű gazdasági és iparvállalatok román érdekelttség bevonásával elhelyezkedést keresnek és találnak Romániában. Így jut a fogyasztókörzetség olcsóbban a belföldön produkált kitűnő minőségű cikkekhez, a melyeket nem tarthatnak súlyos vámilletékek. A Dreher-Hagenmacher sögyár Váradszőlősen létesített romániai gyártelepe után most a bortermelés és pezsgőgyártás terén európai hírnevű Palugyay I. és fia pozsonyi pincészete és pezsgőgyára alapította meg Bukarest székhellyel és aradi teleppel a Chateau Palugyay részvénytársaságot tíz millió lei alapítókéval. Érthető örömmel fogadja ezt a hírt a fogyasztókörzetség, mely az eddig drága és megbízhatatlan minőségű pezsgők helyett nemsokára megint hozzájuthat a békeidőben is annyira kedvelt Chateau Palugyay gourmand-borokhoz és champagnekhoz.

A Chateau Palugyay r. t. igazgatósági tagjai: Dr. Czell Rudolf, Eugen Czell (Bukarest), Czell Frigyes (Medias), dr. Silbermann Roman (Bukarest), Palugyay Ferenc (Pozsony), Palugyay Antal (Pozsony), Vermes Samu (Pozsony).

A Palugyay borpincészet és pezsgőgyár a legmodernebb felszereléssel és berendezéssel Aradon, a Piața Avram Iancu téren levő Domány palotában és pincében kezdte meg működését, melyet nagy áldozatok árán vásárolt meg. A szakavatott és mintaszerű vezetéssel azzal biztosították, hogy vezérigazgatónak Gurgely Lajos vezénylő megkezdte eddig a Palugyay borok és pezsgők budapesti terakatainak volt kiváló vezetője és évek óta kifejtett buzgó és sikeres munkásságával érdemelte ki, hogy most a romániai borpincészet és pezsgőgyár élén biztosították neki olyan munkateret, ahol kvalitásait értékesítheti.

A Chateau Palugyay r. t., mely egyelőre 60 szakmunkással dolgozik, már a jövő héten megkezdte közkezdelt kitűnő márkájú borainak és pezsgőinek forgalombahozatalát. A társaság nagyváradi vezérképviselője a városunk kereskedelmi életében jó hírnevű örvendő Eugen Grosz & Comp. lesz, ahol az izletes és zamatos Palugyay italok már is megrendelhetők.

— A kristály- és kockacukor ára. Bukarestből jelenti a Rador: A kormány engedélyezte 1000 vagon cukor kivitelét, mivel a belföldi termelés teljesen fedezi a fogyasztást. Az ipari és kereskedelemügyi miniszter a belföldi cukorgyárak támogatására a kristálycukor árát 24.50, a kockacukor árát 27.50 lei alapította meg. Ezen kívül a cukorimportot szabaddá tette és Magyarországból és Lengyelországból már eddig is érkezett kisebb szállomány. A cukorimportot csak abban az esetben tiltanák be, ha a külföldi gyárak a román cukoripar érdekeinek rovására együttes megállapodást kötne.

— A Creditul Industrial megkezdte működését. Bukarestből jelenti: A Creditul

Industrial (Ipari hitelintézet) igazgató tanácsa tegnap este ülést tartott, amelyen a szakértők kinevezésének kérdéseivel foglalkoztak. Az igazgató tanács elhatározta, hogy nem nevez ki állandó szakértőket hanem a szükséghez képest esetenként fogja igénybe venni alkalmi szakértők közreműködését. Elhatározta továbbá, hogy költségkímélés céljából a technikai direktori állást sem töltik be, hanem az intézet vezérigazgatója a mellé kirendelt technikai szakértőkkel fog intézkedni technikai kérdésekben.

Tőzsdei jelentések

Zürich, nov. 23. (Zárlat.) Amsterdam — Berlin 0000000000080, Newyork 573 — London 2507, Páris 3100, Milánó 2465 — Prága 1667 50, B-pest 0030250, Belgrad 65750 — Bukarest 275 — Bécs 0008075, Varsó —

Bukarest, nov. 23. (Zárlat.) Devizák: Páris 1130, London 914, Newyork 210 — Róma 915, Zürich 3650, Wien 29 75, Prága 605 — Budapest 110, Berlin —

Valuták: márka —, angol font 900 —, fr. frank 1200 —, svájci 36 —, lir 900 —, dinár 230 —, dollár 212 —, osztrák 2850 —, magyar 75 —, szék 600 —.

A budapesti értékpapírpiac zárlata.

Budapest, november 23. Angol Magyar 129, Hazai bank 255, Agrárbank 60, Magyar Hitel 630, Jelzálogbank —, Leszármított 114, Olaszbank 45, Osztrák Hitel 133, Salgó 609, Rima 108, Kőzuti 27500, Város —, Deli 101, Államvasút —, Nova —, Bos. Agr. 50, Földhitelbank 300, Herme 34, Ingatlanbank 343, Forgalmibank —, Keresk. hitel 30, Magyar Német bank —, Mercur 25, Keresk. bank 1245, Belv. Tak. 45, Egy. B-pest főv. 235, Magy. Ált. Tak. 180, Pesti Hazai Első 4400, Foncière —, Borsod Miskolci 114, Concordia 83, Első bp. gő 206, Gizella —, Hungária gőzm. 106, Victoria 445, Transdanubia —, Beocsini 1100, Borsodi szén 390, Északmagyar —, Sászvár 395, Kohó 820, Drasche 370, Magnezit 3200, Magy. Asphalt —, M. Ált. köszén 2600, Urkányi 1680, Atheneum —, Frankli —, Glóbus 61, Kunossy —, Pallas —, Révai —, Rigler —, Stephaneum —, Koburg 50, Csáky 33, Gazd. gépgyár —, Fegyver 1550, Frankl —, Ganz Danubiu 5450, Ganz vill. 2500, Gép és vasút —, Gyöffy Wolf. 110, Hoffner 200, Kaszab —, Kühne —, Láng 185, Lipták 22, Magy. Magyar acél —, Magy. Belga —, Vaggy —, Roessem. 56, Schlik 113, Schuller 83, Teudoff 110, Wörner 28, Osztr. légsz. 650, Bárdi —, Baróti szesz 17500, Bol 100, Brassói —, Chinoin —, Danica 11, Diana —, Egisz 34, Izzó 560, Text —, Gyapjamosó —, Papiripar 58, Részv. sör —, Flóra 180, Fővárosi sör —, Goldberger 99, Hungária műtr. 235, Havat cukor —, Karton 110, Klórid 9, Kőb. polg. sör —, Cukoripar 3150, Lámp 225, Auer —, M. kender —, Osterme 254, Panutipar —, Ruggvanta 174, Szilámi —, Vasuti forg. 175, Marosv. pet 120, Mezőgazd. ipar 665, Ocean 43500, Olas ipar 75, Pannonia sör —, Pnöbus 50, Villányi pezsgő 60, Zagyva pálfaival 60, Ált. fp. (Mercur) 13, Egy. fa —, Gu mann 620, Lignum Tröst 108, Magy. Át. 1 —, Magy. Am. f —, Malomsok 1750, Neuschloss Lichtig 13300, Uj Ofa 543, Országos fa —, Rézbányai —, Szlavonia 73, Union d. Usines 2200, Viktoria butor —, Zabolai 155, Zenta és rosk. —, Adria 500, Atlantica 57, Levante 710, Miskolci —, Trust 125.

MINDENKI LEGSZIVESEBBEN TURUL-CIPŐT

visel, mert az

ELEGANS

TARTÓS

JUTANYOS

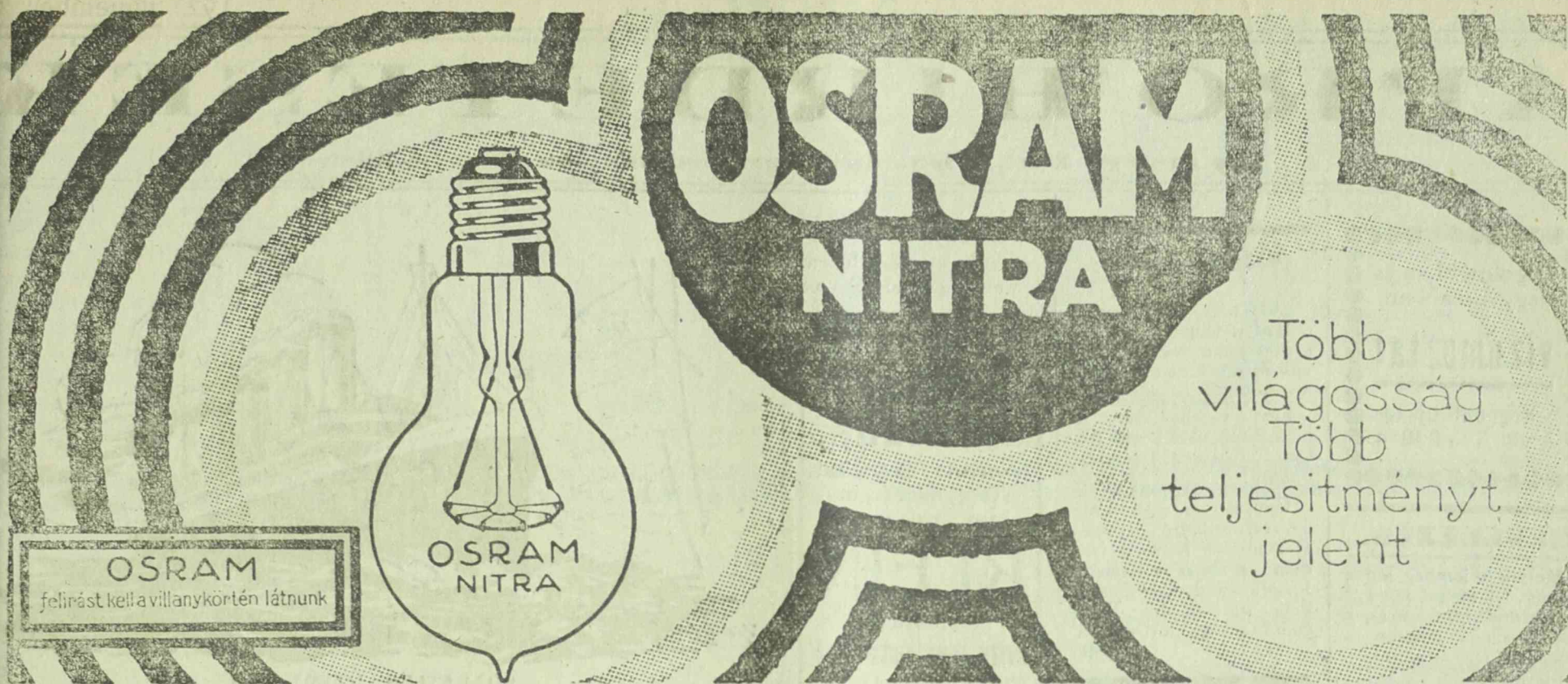
Kapható: Turul cipőraktár Oradea-Mare Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) Sas-palota.

Longines

Ébresztők

7 nagy díj!

OSRAM NITRA

Több világosság
Több teljesítményt jelent

OSRAM
felirást kell a villanykörtén látnunk

OSRAM NITRA

Meghívó.

Falk Ármin és Társa mechanikai kefégyár Rt. igazgatósága a részvénytársaság részvényeseit ezzel meghívja az 1923. évi december hó 3-án délután 4 órakor a részvénytársaság irodahelyiségében megrendezendő rendkívüli közgyűlésre, melynek tárgya az alapítóke felemelése feletti határozat lesz.

Azok a részvényesek, akik a közgyűlésen részt akarnak venni, kötelesek az alapszabályok 12. §-ában megjelölt helyen és módon részvényeiket letenni.

Oradea Mare, 1923. évi november hó 22-én.

Falk Ármin és Társa mechanikai kefégyár Rt. igazgatósága.

Iparszervezetnek kiválóan alkalmas kétemeletes épület

azonnal átadható lakással és egy és fél hold telekkel, villanyvilágítással és motorhajtásra is berendezve, telepengedéllyel együtt bérbeadó vagy eladó. MANDEL bűrület Str. Avram J. (Kossuth-utca) 16.

Vizumokat

leggyorsabban, legolcsóbban elintéz

Kálmán és Szirmai Str. General Mosoiu 7. (Mezey Mihály-u.) — Futárjárat naponta Cluj — Brassó — Bucarest között. Telefon 2-21.

En Csillag Anna

185 cm. hosszú óriási Loreley hajamat az általam feltalált kenőcs és szappan 14 havi használata után kaptam. Ez az egyedüli szer hajhullás ellen és annak növekedését előmozdítja, a fejbőrt erősíti, férfiaknál előmozdítja a teljes, erőteljes szakállnövekedést és rövid használat után úgy a haj, mint a szakáll természetes fényű és sűrűségű lesz és megkímél a legvégsőbb korig idő előtt a korai megöszüléstől.

Egy tégely kenőcs Lei 50.— Kelet hird. Arad.
Egy drb. szappan Lei 35.—

Kapható minden gyógyszerárban és droguériában vagy az összeg előzetes beküldése mellett a romániai főlerakatokból:

Gracia Kosmetikai Laboratorium Arad.

Tüzifa

elsőrendű bükk, cser, tölgy és gyertyán, bármilyen mennyiségben kapható termelői árban házhoz szállítva

FARAGÓ és MAJOR

fatermelő cégnél

Tüzifatelep (Str. Sorompó-utca 5.) 11—36.

Telefon

Központi iroda (Str. Nic. Zsiga, Lukács György-utca 4.) 12—98.

Legjobb minőségben
legszebb színekben
legolcsóbb árban

Kreppapír

a Központi
Ujságirodában kapható!!

Legolcsóbb!

Leggyorsabb!

Legpontosabb!

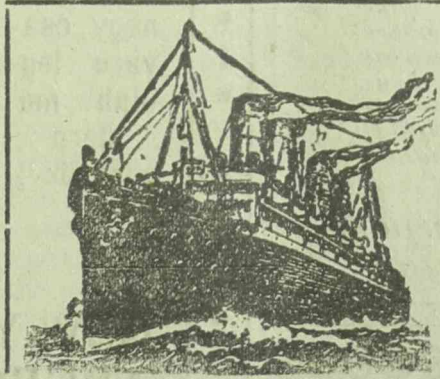
Utlevél és Vizum ügyekben

SCHREIER Parcul Traian (Tisza Kálmán-tér) 1. sz.
Állandó futárjárat Kolozsvár—Brassó és Bukarest között.
Díjtalan felvilágosítás! Levélbeni megkeresésre azonnal válaszolunk.

Norddeutscher Lloyd

F. MISSLER

Brema—Amerika

Az utazást teljesen újjáépített hajóinkkal tesszük lehetővé, melyekben a harmadosztály is elegánsan berendezett kabinokból áll 2 és 4 személy számára. Elsőrangu netém konyha. A hajókon magyarul és németül beszélnek. Díjtalan tájékoztatás.

NORDDEUTSCHER LLOYD

nagyromániai vezérképvislete:

BUCURESTI, Calea Grivitei 130. Bejarat Polizu-u. sarkán (Bratu-szálloda alatt) és ennek fiókjai:

ORADEA-MARE, Boulevardul REGELE FERDINAND No. 4.

Telefon: 8-26 9-88.

(A hivatalos menetjegyirodában) Sörgőzeim: MENETJEGYIRODA

Ugyanott vasuti jegyek kiadása úgy a bel-, mint a külföld minden állomására.

TIMISOARA, „Korona-Szálloda”, vasutai szemben. — CERNABYI, Kochanowski-Gasse 3. (Botinianeau házban)

Minden felvilágosítás díjtalan.

Rador 29

Egy szó ára 2 lei, a legkevesebb apróhirdetés ára 10 szócig 20 lei.

a Központi Ujság-
iroda. Telef. 1074

Pénzküldeményeket Amerikából 8 nap alatt díjmentesen szerzünk meg.